

вина на царованіе то му отъ блѣскавъ и весель прѣобѣрналъ се на навѣсенъ и омърлушенъ; етикетъ тъ станалъ оште по-строгъ. Всичко било тогава въ рѣцѣ тѣ на послѣдна та царюва любовница, графиня Ментенона, която била умна жена и доста позастарѣла. Людовикъ, както казовать, скришно се оженилъ за нея. Отъ тогава тя зела повече да се бѣрка въ дѣржавни работи. Краль тъ често работилъ въ нейна та стая заедно съ министри ти си; тогава Ментенона смиreno си седѣла отъ страна и си чела или плела, а кога краль тъ я попитвалъ да си каже и тя мнѣніе то за нѣшто си, тя отговаряла така, като, че тая работа не е нейна. Той не знаилъ, че министри ти му за всякаква голѣма работа се съвѣтовали по-напрѣдъ съ любовница та му. Министри и други високи чиновници ставали ония, които се туряли подъ нейна та закрила. Ментенона била много набожна и не обичала да живѣе распушнато. Тя направила Людовика да се покае за първи ти си грѣхове, и у кралюви ти дворове било наредено да се испѣлняватъ добрѣ църковни обреди. Пѣ-първи ти французи за да угодетъ на краль тъ, и зели да ставатъ вѣнкашно набожни, и мнозина имало такъви, които съ вѣнкашна та си светостъ се мѣчили да намѣрятъ милостъ у краль тъ. (Нѣ пакъ, както и прѣдшественници ти му, Людовикъ се опиралъ на това, дѣто папата искалъ да се бѣрка въ виѣтрѣшни работи на французско то духовенство или на *галска та* црква; той се мѣчилъ да я направи да зависи направо отъ краль тъ, турялъ рѣка възъ църковнити имоти, и много пѣти се спрѣчковалъ съ папити.)

Ришеліе отнелъ отъ французски ти хугеноти крѣости ти имъ, нѣ имъ оставилъ свободно да си исповѣдать вѣратата. Отъ тогава тии станали мирно, работно и богато население въ французско. Тии били повече отъ единъ милионъ. Людовикъ оште въ първи ти години на царованіе то си, не гледалъ съ добро око ония отъ подданици ти си, които